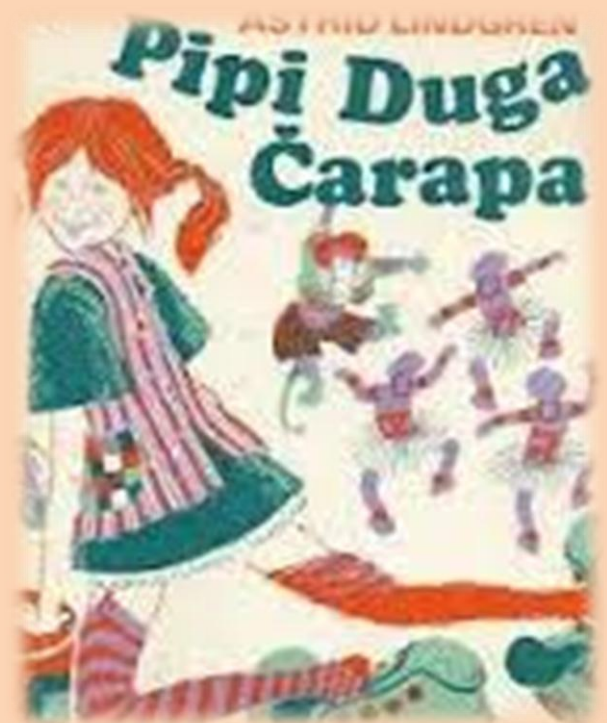

PIPI DUGA ČARAPA

Astrid Lindgren

Uvod

- „Na početku je priča o djevojčici smatrana „prijetnjom moralu“ a s vremenom je ta uvijek nasmijana djevojčica postala uzor nezavisnosti, pravde, borbe protiv nasilja. Pipi Duga Čarapa je simbol slobodnog djeteta bujne mašte i natprirodne snage u svijetu u kome “živi”, sama je svoja nastajuća bajka i sam svoj centar svijeta“ ([Pipi Duga Čarapa; sama svoja nastajuća bajka i sam svoj centar svijeta](http://www.alfa-portal.com/), [http://www.alfa-portal.com/](http://www.alfa-portal.com/kultura/pipi-duga-carapa-sama-svoja-nastajuca-bajka-i-sam-svoj-centar-svijeta), <http://www.alfa-portal.com/kultura/pipi-duga-carapa-sama-svoja-nastajuca-bajka-i-sam-svoj-centar-svijeta>, posjećeno: 04.lipnja 2014.)

Bilješka o piscu

Astrid Lindgren, švedska književnica za djecu, rođena je 14. veljače 1907. godine, a umrla je 28. siječnja 2002. godine. Djela su joj prevedena na gotovo osamdeset jezika, objavljena u više od sto zemalja što je nedvojbeno svrstava među najpopularnije pisce književnosti za djecu. Priče kojima je stekla svjetsku slavu, one koje govore o pustolovinama Pipi Duge Čarape nastale su zapravo u vjerojatno najtežim trenucima u životu Astrid Lindgren, kada je njegovala svoju teško bolesnu kćer Karin.

Kako je nastala Pipi Duga Čarapa?

- *Dok je moja sedmogodišnja kćerka Karin bila bolesna, svake večeri bi me molila:
- Mama, pričaj mi nešto!*
- *Jedne večeri, kad sam bila vrlo umorna, zapitala sam je:*
- *- A što da ti pričam?*
- *- Pričaj mi o Pipi Dugoj Čarapi!*

Ime Pipi Duga Čarapa palo joj je napamet upravo u tom trenutku. Nisam ni zapitala tko je ta Pipi, samo sam počela pripovijedati... Kako je to ime bilo neobično, tako je i Pipi u mojim pričama postala neobičnom djevojčicom, drugačijom od svih ostalih koje poznajem...

Karin je, a i druga djeca koja su čula moje pripovijedanje, zavoljela Pipi i poticala me da i dalje pripovijedam. Poslije sam sve te priče zapisala. Kad se pojavila knjiga o Pipi Dugoj Čarapi, bilo je takvih (naravno odraslih) koji su se bojali da će se sva djeca ponašati poput Pipi. Moj odgovor na te primjedbe glasi: Napisala sam sve svoje knjige samo u želji da djeci pružim malo zabave i neobičnih doživljaja.

I ja sam, kao djevojčica, željela da budem „glavna“, samostalna i jaka, jača od odraslih. Naravno, to je bilo nemoguće. Iz te moje želje, potpuno nesvjesno, nastala je neobična djevojčica Pipi.

(Astrid Lindgren: Pippi Langstrump (Pipi Duga Čarapa), Mladost, Zagreb 1974.)

Likovi

Tko je Pippi Duga Čarapa?

- *„ Pippi je odista bila neobično dijete. A najneobičnije u nje bila je njena silna snaga. Da, da, bila je tako strahovito jaka da na cijelom svijetu nema tog policajca koji bi joj snagom mogao biti ravan. Mogla je podići čitava konja samo ako bi htjela.“ (Astrid Lindgren: Pippi Langstrump (Pipi Duga Čarapa), Mladost, Zagreb 1974., str.9)*

Likovi

opis vanjskog izgleda Pipi Duge Čarape

„Evo kakva je bila: Kosa joj je bila boje mrkve, spletena u dvije čvrste pletenice što su stršale posve ravno. Nos joj je sličio krumpiru i bio pun puncat pjega od sunca. Ispod nosa našla su se velika, široka usta sa zdravim, bijelim zubima. I haljina joj bješe čudna. Pipi ju je sama sašila. Trebala je biti modra, ali kako je ponestalo modre tkanine, to je Pipi ovdje - ondje ubacila i komadiće crvene. Na svoje duge, tanke noge navukla je par dugačkih čarapa, i to jednu smeđu, a drugu crnu. Imala je crne cipele koje su bile dvostruko duže od njenih stopala.“ (Astrid Lindgren: Pippi Langstrump (Pipi Duga Čarapa), Mladost, Zagreb 1974., str.10)

Likovi

Tom i Anika

- *„ Bila su to vrlo dobra, vrlo, vrlo, vrlo odgojena i vrlo, vrlo poslušna djeca. Tomi nije nikada grizao nokte i uvijek bi učinio sve ono što bi ga mama zamolila. Anika ne bi nikada mrmljala kad joj ne bi ispunili poneku želju i uvijek je bila uredna u izglačanim pamučnim haljinicama. Mnogo je pazila da ih ne uprlja.“ (Astrid Lindgren: Pippi Langstrump (Pipi Duga Čarapa), Mladost, Zagreb 1974., str.9)*

Likovi

Kralj Efraim Prvi Duga Čarapa

- Pipin otac koji je bio kapetan i plovio širokim morima sve dok ga jednog dana vjetar nije odnio s palube i tada mu se zameo svaki trag. Bio je Svevladar nad otokom Gula – Gula.

Tema

- Pustolovine djevojčice zvane Pipi Duga Čarapa.
- „ Priča o djevojčici Pipi pred našim očima razvija se kao na filmskoj traci. Pred nama se, u početku, rasprostire jedan vrt. Potom se u vrtu pojavljuje lijepa stara kuća. U kuću, koju je izgradio njezin otac, vratila se Pipi. Kao dio svoje postojeće obitelji, ona ima majmuna Gospodina Nilsona i konja. Ima puno zlatnika i veliko bogatstvo kojemu ne poznaje svrhu i namjenu. Naravno, i snažna je toliko da može podići konja i iznijeti ga s verande u vrt ili, pak, iz vrta u kuću, može isprebijati dječake ako maltretiraju nekog dječaka ni kriva ni dužna, može se narugati policajcima i kasnije ih prebaciti preko grane na drvetu ako već nisu razumjeli da bi ona samo da se zabavlja, a ne da ide tamo u neku školu za djecu bez obitelji, može biti heroína spašavajući dječake iz požara, pa igrati u cirkusu, omjeriti snagu s volom, obračunati se s lopovima, može zapravo, sve što hoće, dobra dječja mašta i osjećaj da svjetovi nemaju granica niti opterećenja.“ (Pipi Duga Carapa, <http://www.interliber.com/>, <http://www.interliber.com/catlistdetail.asp?ISBN=9789993806721&ml=b;> posjećeno: 04. lipanj 2014.)

Mjesto i vrijeme radnje

- Mjesto i vrijeme radnje nisu precizno određeni.
- Radnja se odvija u „Pipinovcu“, u školi, okolica susjednih kuća (u poglavlju *Pipi je stvarotražitelj i upada u tuču*), Cirkusu, otok Gula – Gula...

Vrsta djela: Dječji (pustolovni) roman

- **DJEČJI ROMAN (roman o djetinjstvu)**
 - dječja realistička književnost (opozicija prema priči)
 - (dječji) roman o djetinjstvu
 - pojavljuje se u drugoj polovici 19. stoljeća (L. Alcott, M. Twain, J. H. Spyri)
 - procvat na kraju 19. i početku 20. stoljeća (F. Molnar, E. Kastner, A. Lindgren)
 - djeca ga najradije čitaju kao 10-godišnjaci (I. B. Mažuranić, J. Truhelka, M. Lovrak, I. Kušan)

Odrednice dječjeg romana:

- junaci su djeca (dječaci češće nego djevojčice), ponekad i skupina (lik vođe)
- prikazuju se prizori iz stvarnoga života u stvarnim uvjetima i okolnostima
- u starijem dječjem romanu junaci su najčešće bili siročad, napuštena i siromašna djeca
- u novijem dječjem romanu junaci su „obična“ djeca – *spretan, slobodan, dosjetljiv, smion i dopadljiv član obične dječje skupine;*
- odnos djece i odraslih;
- junaci se iskazuju svojim sposobnostima, znanjem, organizacijskim sposobnostima, mudrošću u rješavanju određenog pothvata;
- pothvat – napetost radnje;
- uobičajeno je dječji roman kratak;
- stil i izraz jednostavan;
- sretni završeci;

Pismena priprema za nastavni sat lektire

- **Razred:** 4.
- **Tema nastavnog sata:** Astrid Lindgren – Pipi Duga Čarapa
- **Tip nastavnog sata:** sat lektire, interpretacija proznog umjetničkog djela
- **Vremenski okvir:** 45 minuta (1 školski sat)
- **Cilj nastavnog sata:** Obrada i analiza fantastičnog dječjeg romana Pipi Duga Čarapa

Motivacija

- Učiteljica na početku sata prikazuje učenicima isječak animiranog filma: Pipi Duga Čarapa [Škola]:
<http://www.youtube.com/watch?v=l0btFqDrxPU>
Razgovor o prikazanom isječku (učenici su već pročitali lektiru i prethodni sat pogledali ekranizaciju istoimenog dječjeg romana): „Sjećate li se ove scene u romanu?“ O kakvoj je djevojčici riječ? Je li ona sasvim obična djevojčica? Zašto?“ Kako bi saznali nešto više o Pipi, čitam učenicima još jedan ulomak knjige, a zatim razgovaramo. „Što smo novo čuli o Pipi Dugoj Čarapi? Tko joj govori kad mora uvečer na spavanje? Kako Pipi peče palačinke? Što je Pipi učinila prije odlaska svojih susjeda?“

- **Najava cilja sata**

Danas ćemo pričati o našem romanu Pipi Duga Čarapa.

Interpretativno čitanje (izlaganje)

- Nakon što su se učenici udobno smjestili, učiteljica otvara power point prezentaciju s ulomcima iz romana i slikama. (opis vanjskog izgleda Pipi Duge Čarape, opis otoka Gula- Gula...)

Emotivno – intelektualna stanka

- Po završetku prikazivanja prezentacije učiteljica ostavlja kratku emotivno – intelektualnu stanku kako bi učenici promislili o onome što im je prezentirano, i sredili dojmove.

Izražavanje doživljaja

- Učiteljica postavlja pitanja kako bi potakla učenike da slobodno izraze svoje osjećaje i doživljaje onoga što su čuli i vidjeli. Kako su vam se svidjeli ovi ulomci? Želi li netko ispričati kako je zamislio Pipi? Učiteljica pažnju skreće na Pipi i na to kako je ona neobična i vrlo jaka djevojčica.

Interpretacija

- Učiteljica poziva učenike da se ponovno prisjete ulomaka koje su slušali. Pitanjima vodi interpretaciju priče. Sada želim da malo razgovaramo o lektiri Pipi Duga Čarapa koju ste pročitali.

Literarno – komunikacijski sažetak

- Učiteljica pita učenike imaju li neko svoje iskustvo sa pustolovinama? Postavlja nekoliko pitanja kako bi uopćili sve što su na satu saznali. Što smo naučili čitajući ovaj roman? Možete li istaknuti neku pouku koju je važno zapamtiti?.Učiteljica navodi učenike do zaključka da djeca mogu biti domišljata i maštovita, te da mnoge važne stvari ne učimo samo u školi.

Stvaralačko izražavanje

- Učiteljica zadaje zadatak učenicima da opišu osobni susret sa Pipi Dugom Čarapom. Što su radili, gdje su sve išli u pustolovine... Čitanje stvaralačkih radova i analiza. Za domaću zadaću imaju zadatak ispričati jednu pustolovinu u prvom licu (da su oni Pipi Duga Čarapa).

HVALA NA POZORNOSTI!

Valentina Hasimi, RN 5

